

Kissojen rokotukset, loishäädöt, sterilaatio ja kastraatio

Taudit, joita vastaan kissa rokotetaan, ovat virusten aiheuttamia. Viruksiin tehoavaa lääkettä ei ole vielä kehitetty. Ainoa tehokas keino torjua virussairaudet on ennalta ehkäisevä rokotus. Kissat rokotetaan yleensä 8 viikon ikäisinä tai sitä vanhempina. Jos pennulla on emolta saatuja vasta-aineita, suositellaan rokotus annettavaksi vasta, kun pentu on 12 viikon ikäinen.

Tehosterokote annetaan 3-4 viikon kuluttua. Vain terveitä kissoja voi rokottaa, sillä sairas kissa ei pysty muodostamaan vasta-aineita tehokkaasti ja rokote saattaa aiheuttaa vakavia haittavaikutuksia. Lieviä rokotusreaktioita (ohimenevä kuume, paikallinen turvotus) voi esiintyä muutaman tunnin / parin päivän ajan. Niitä ei usein tarvitse hoitaa lainkaan. Jos kissalle kehittyy rokotuksen jälkeen (yleensä parin tunnin sisällä) yliherkkyysoireita (hengenhädistys, velttous, kalpeus) on heti otettava yhteyttä eläinlääkäriin.

Ensimmäisen rokotuskerran jälkeen kissa muodostaa vasta-aineita hitaasti, eli kestää noin 2 - 4 viikkoa ennen kuin rokotus on tehokas. Uusintarokotusten jälkeen vasta-aineiden määrä lisääntyy jo muutamassa päivässä. Kissojen loishäätö olisi hyvä tehdä ainakin viikko ennen rokotusta tai vasta rokotusten jälkeen, ei samaan aikaan rokotusten kanssa. Pennut tulee madottaa ennen ensimmäistä rokotusta.

Kissojen rokotusohjelma

Kissarutto ja "kissafunssavirukset" (kolmoisrokote)

- ensimmäinen rokotus 8-12 viikon iässä (riippuen emolta saaduista vasta-aineista)
- tehosterokotus 3-4 viikon kuluttua
- seuraava rokotus 1 vuoden iässä
- jatkossa kissafunssarokotus uusitaan vuoden välein, kissaruttorokotus on voimassa 1-3 vuotta, riippuen käytetystä rokotteesta

Kissaruttorokote on hyvä pitää voimassa myös kissoilla, jotka eivät liiku ulkona. Kissaruttorokotteen lisäksi suositellaan kissafunssarokotetta kissoille, jotka liikkuvat ulkona, käyvät näyttelyissä tai kissahoitoloissa, sekä kissoille, jotka elävät samassa taloudessa useamman kissan kanssa.

Raivotauti (rabies)

- ensimmäinen rokotus 16 viikon iässä
- seuraava rokotus alle vuoden ikäisenä rokotetuille 1 vuoden kuluttua, yli vuoden ikäisille 2 vuoden kuluttua, jatkossa rokotus uusitaan 2 vuoden välein.

Kissa voidaan rokottaa myös leukoosia ja klamydiaa vastaan. Lisätietoja saatte klinikan henkilökunnalta.

Kissanäyttelyihin saatetaan vaatia edellä mainitusta poikkeava rokotusohjelma. Asiasta kannattaa ottaa selvää hyvissä ajoin näyttelyyn järjestäjältä. Myös kissan kanssa matkustettaessa on syytä hyvissä ajoin varmistaa tarvittavat rokotukset ja asiakirjat.

Kissojen loishäädöt

Kissojen yleisimpiä sisäloisia ovat suolinkaiset ja heisimadot. Suolinkaisia kissa voi saada jo emältään. Kissa saa niitä myös ympäristöstä, jonne on joutunut ulosteen mukana madon munia sekä ravinnosta (esim. jyräjät). Suolinkaiset ovat noin 10 cm pitkiä, kapeita matoja. Heisimatoja kissa voi saada mm. raaka-asta makean veden kalasta ja pienistä jyräjöistä. Heisimadon ulos tuleva osa on heisimadon jaoke, joka on lyhyt, kantikas pätkä heisimatoa.

Madot aiheuttavat kissoille vaihtelevia oireita: turkin kiillottomuutta, ripulia, laihtumista ja yskää. Loisten munat voi nähdä vain mikroskoopilla, ja vaikka eläin saattaa näyttää oireettomalta, sillä voi silti olla matoja. Erityisesti pennut ja nuoret eläimet ovat herkkiä saamaan matotartunnan. Kissanpennuille voi antaa matolääkityksen esim. 3, 5, ja 11 viikon iässä. Jatkossa matolääkitys toistetaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Ulkona vapaana liikkuvat kissat tulisi madotta 1-2 kuukauden välein. Matolääkettä saa apteekista ilman reseptiä. Pakkauksissa on käyttöohjeet. Osa matolääkkeistä tehoaa sekä suolinkaisiin että heisimatoihin, osa vain jompaankumpaan.

Narttukissojen leikkaus

Narttukissat leikataan yleensä noin kahdeksan kuukauden ikäisinä. Leikkauksessa poistetaan kissan munasarjat ja osa kohtua, eikä kissa enää tämän jälkeen tule kiimaan eikä saa pentuja. Mikäli kissaa ei haluta leikata, sille voidaan tarvittaessa syöttää ehkäisytabletteja, joita saa eläinlääkärin reseptillä apteekista. Ehkäisytableteilla on kuitenkin sivuvaikutuksia, jonka takia niitä ei suositella pitkäaikaiskäyttöön.

Uroskissojen leikkaus

Uroskissan voi leikata noin kahdeksan kuukauden ikäisenä tai kun se on tullut sukukypsäksi. Tällöin se alkaa mouruamaan ja merkkamaan virtsalla ympäristöään. Leikkauksen jälkeen tällainen käyttäytyminen katoaa. Jos kyseessä on ulkokissa, sen liikkuma-ala pienenee, se pysyy paremmin kotipiirissä, eikä joudu tappeluihin niin herkästi. Leikatun uroskissan elinikä on tämän vuoksi pidempi kuin leikkaamattoman.

Artikkelin kirjoittaja: [Mia Turpeinen, ELL](#)

© 2008 Apex Malmin Eläinklinikka. Lyhyt lainaus artikkelista sallitaan, kun artikkelin kirjoittaja Mia Turpeinen, Malmin Eläinklinikka Apex ja kirjoitusvuosi 2008 mainitaan. Koko artikkelin kopiomisesta web-sivuille tai muuhun käyttöön on aina sovittava kirjoittajan kanssa.